

LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISME NAGRINĖJAMOJE BYLOJE
C–72/22 PPU

Byloje C–72/22 PPU keliami klausimai

Byla *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C–72/22 PPU* Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (toliau – Teisingumo Teismas) nagrinėjama pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2022 m. vasario 2 d. nutartimi pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos ir dėl 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo nuostatų išaiškinimo. Konkrečiai, Teisingumo Teismo prašoma atsakyti į šiuos klausimus:

1) Ar Direktyvos 2013/32/ES 7 straipsnio 1 dalis, siejant ją su 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų 4 straipsnio 1 dalimi, turėtų būti aiškinama, kaip draudžianti tokias nacionalines teisės normas, kurios taikytinos nagrinėjamoje byloje, pagal kurias, esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai, neteisėtai į valstybės narės teritoriją patekusiam ir joje neteisėtai esančiam užsieniečiui iš esmės nesudaroma galimybė pateikti tarptautinės apsaugos prašymo?

2) Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Direktyvos 2013/33/ES 8 straipsnio 2 ir 3 dalys aiškinamos, kaip draudžiančios tokį nacionalinį teisinį reglamentavimą, pagal kurį, esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai, prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikomas vien todėl, kad jis į Lietuvos Respublikos teritoriją atvyko neteisėtai kirsdamas Lietuvos Respublikos valstybės sieną?

Pagrindinėje byloje nustatytos faktinės aplinkybės

Pagrindinėje byloje nagrinėjamas ginčas kilo pareiškėjui M. A. pateikus apeliacinį skundą LVAT dėl Alytaus apylinkės teismo (toliau – pirmosios instancijos teismas) sprendimo, kuriuo jis buvo sulaikytas trims mėnesiams iki bus priimtas sprendimas dėl jo teisinės padėties.

2021 m. lapkričio 17 d. pareiškėjas M. A. buvo sulaikytas Lenkijos Respublikos teritorijoje kartu su kitais užsienio valstybių piliečiais mikroautobusu vykstant iš Lietuvos Respublikos. Pareiškėjas Lenkijos Respublikos Sienos apsaugos pareigūnams pateikė piliečio pasą, bet neturėjo dokumentų, suteikiančių teisę atvykti į Šengeno erdvę bei būti joje teisėtai. Dėl šios priežasties Lenkijos Respublikos Sienos apsaugos pareigūnai sulaikė užsieniečių bei, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 13 d. sutartimi „Dėl asmenų perdavimo ir priėmimo“, 2021 m. lapkričio 19 d. perdavė jį Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba) pareigūnams. Tą pačią dieną Valstybės sienos apsaugos tarnyba kreipėsi į pirmosios instancijos teismą su teikimu dėl pareiškėjo sulaikymo. Aiškinantis pareiškėjo teisinę padėtį paaiškėjo, kad nei vienoje iš informacinių sistemų nebuvo informacijos apie pareiškėjo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje. Pareiškėjas į Lietuvą atvyko ir joje buvo neteisėtai, Lietuvos Respublikoje neturėjo gyvenamosios vietos, šeiminių ryšių su asmenimis, gyvenančiais Lietuvos Respublikoje, kitų socialinių ar ekonominių ryšių su Lietuva, pragyvenimo lėšų. Pareiškėjas nesikreipė į kompetentingas Lietuvos Respublikos institucijas dėl teisinės padėties nustatymo, nepateikė prašymo suteikti prieglobstį. Todėl Valstybės sienos apsaugos tarnybos vertinimu tai buvo pagrindas manyti, kad pareiškėjas gali pasislėpti vengdamas sulaikymo ir galimo išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos. Atitinkamai pirmosios instancijos teismo Valstybės sienos apsaugos tarnyba prašė sulaikyti pareiškėją iki bus nustatyta jo teisinė padėtis, bet ne ilgiau kaip šešioms mėnesiams.

Pareiškėjas pirmosios instancijos teismo posėdžio metu prašė taikyti tarptautinę apsaugą, todėl pirmosios instancijos teismas, remdamasis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 18⁴, 20 dalimis bei atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo sprendimą byloje C-36/20, pareiškėją laikė prieglobsčio prašytoju. Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad užsienietis pagal Įstatymo 113 straipsnio 4 dalies 2 punktą galėjo būti sulaikytas siekiant išsiaiškinti motyvus, kuriais grindžiamas jo prašymas suteikti prieglobstį, ir yra pagrindas manyti, kad užsienietis gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos. Pareiškėjas pirmosios instancijos teismo sprendimu buvo sulaikytas trims mėnesiams iki 2022 m. vasario 18 d. Pareiškėjas šį teismo sprendimą apskundė LVAT, prašydamas taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę – įpareigojimą nustatytu laiku periodiškai atvykti į Valstybės sienos apsaugos tarnybą.

Apeliacinio skundo nagrinėjimo metu išdėstyta Valstybės sienos apsaugos tarnybos nuomone, pritaikius apeliaciniame skunde prašomą alternatyvią sulaikymui priemonę, egzistuoja didelė tikimybė, kad pareiškėjas pasišalins iš gyvenamosios vietos dar nepriėmus sprendimo dėl jo teisinės padėties Lietuvos Respublikoje. Nagrinėjant bylą apeliacine tvarka buvo pažymėta, kad pareiškėjas neteisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką nesikreipė į kompetentingas institucijas dėl teisinės padėties nustatymo, o tęsė kelionę po Europos Sąjungos valstybes nares, neteisėtai kirsdamas jų valstybės sienas. Užsieniečio teigimu jo kelionės tikslas buvo Vokietijos Federacinė Respublika. Pareiškėjas nurodė, kad sumokėjo kitam asmeniui už jo nugabenimą į Vokietijos Federacinę Respubliką per Lenkijos Respubliką. M. A. taip pat nurodė, kad nežinojo, jog iš Baltarusijos Respublikos pateko į Lietuvos Respubliką, nes, jo teigimu, Baltarusijos Respublikos pareigūnai, organizuodami migrantų patekimą į Europos Sąjungą, įtikinėja, jog kirtę sieną jie atsidurs Lenkijos Respublikoje.

Pareiškėjo teigimu, prašymą taikyti tarptautinę apsaugą jis 2021 m. lapkričio 20 d. teikė raštu nenustatytam Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnui, be to, jam nebuvo išaiškinta prašymo suteikti prieglobstį pateikimo tvarka. Nagrinėjant bylą apeliacine tvarka taip pat nustatyta, kad pareiškėjas prieglobsčio prašė pirmosios instancijos teisme bylos nagrinėjimo žodiniame posėdyje metu, prašymas suteikti prieglobstį pakartotas apeliacinio bylos nagrinėjimo žodinio posėdžio metu, o 2022 m. sausio 24 d. raštu pateiktas prašymas suteikti prieglobstį Valstybės sienos apsaugos tarnybai, kuris buvo persiustas Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) Prieglobsčio skyriui. Pastaroji institucija 2022 m. sausio 27 d. pareiškėjui pateikė atsakymą raštu dėl prašymo suteikti prieglobstį, rašte nurodydama, kad toks prašymas pateiktas nesilaikant teisės aktų nuostatų, bei nurodė, kokia tvarka gali būti pateiktas prieglobsčio prašymas.

LVAT nusprendė atnaujinti bylos nagrinėjimą iš esmės, kreiptis su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, o pareiškėjui skyrė alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ar kitoje tam pritaikytoje vietoje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje, taip pat įpareigojo Migracijos departamentą iki galutinio sprendimo byloje priėmimo pareiškėjo M. A. negrąžinti į užsienio valstybę ar neišsiųsti iš Lietuvos Respublikos.

Bylos reikšmė Lietuvai ir pagrindiniai motyvai, dėl kurių teikiama Lietuvos Respublikos pozicija

Pirma, vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų 2004 m. sausio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių patvirtinimo“ (2018 m. gruodžio 27 d. nutarimo Nr. 1375 redakcija), 119.2 papunkčiu, Lietuvos Respublikos pozicija privalo būti rengiama, kai Lietuvos Respublikos teismas kreipiasi į Europos teisminę instituciją dėl prejudicinio sprendimo Europos Sąjungos teisės aiškinimo ir taikymo klausimais, kaip yra šiuo atveju.

Antra, prognozuojamo sprendimo šioje byloje poveikis Lietuvos Respublikos interesams įvertintas pagal 2016 m. gegužės 10 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės Europos Sąjungos komisijos protokoliniu sprendimu Nr. 239 patvirtintą Pavyzdinį Europos Sąjungos Teisingumo Teisme svarstomų bylų svarbos Lietuvai nustatymo kriterijų ir Lietuvos Respublikos pozicijos formulavimo gairių sąrašą (toliau – Sąrašas). Nustatyta, kad dalyvauti ir teikti poziciją šioje byloje tikslinga, kadangi būsimas sprendimas Teisingumo Teismo nagrinėjamoje byloje gali turėti įtakos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose *įtvirtintam reguliavimui* (Sąrašo 3 punktas), būsimas sprendimas gali turėti poveikį *Lietuvos institucijų ir įstaigų nusistovėjusiai ES teisės aktus įgyvendinančių nacionalinės teisės aktų taikymo (viešojo administravimo) praktikai* (sprendimams) (Sąrašo 9 punktas), be to dalyvavimu byloje bus *siekiama pateikti informaciją ir paaiškinimus apie bylai svarbias faktines aplinkybes* (Sąrašo 12 punktas).

Teisingumo Teismui sprendimu byloje *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C–72/22 PPU* pateikus Europos Sąjungos tarptautinės apsaugos prašymo pateikimo procedūras ir prieglobsčio prašytojų sulaikymą reglamentuojančių nuostatų išaiškinimą bus užtikrintas didesnis teisinis aiškumas.

Lietuvos Respublikos pozicijos derinimas

2022 m. vasario 7 d., naudojantis Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinės sistemos (LINESIS) Europos Sąjungos teismų posisteme, apie šią bylą informuota Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Vidaus reikalų ministerija per informacinę sistemą LINESIS pateikė savo pastabas dėl byloje *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C–72/22 PPU* keliamų klausimų ir būsimo Teisingumo Teismo sprendimo reikšmės Lietuvos Respublikos interesams. 2022 m. kovo 4 d. Lietuvos Respublika buvo informuota, kad Teisingumo Teismo sprendimu byla bus nagrinėjama pagal sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą. Lietuvos Respublikos pozicijos projektas su Vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir Migracijos departamento atstovais derintas 2022 m. kovo 8 d. vykusiame Europos Sąjungos teismų darbo grupės posėdyje. Lietuvos Respublikos Vyriausybei

pritarus dalyvavimui byloje *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C-72/22 PPU*, pagal parengtą poziciją, Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupė, bendradarbiaudama su Vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldžiomis institucijomis, parengs rašytines pastabas byloje, kurios Teisingumo Teismui turėtų būti pateiktos iki 2022 m. kovo 17 d. ir atstovaus 2022 m. balandžio 7 d. planuojamame Teisingumo Teismo posėdyje.

Lietuvos Respublikos pozicija ir pagrindiniai palaikomi teiginiai

Lietuvos Respublikos rašytinėse pastabose byloje *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C-72/22 PPU*, Teisingumo Teismui pateiktais klausimais bus laikomasi toliau nurodytos pozicijos.

Abiem Teisingumo Teismui užduotais klausimais iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar Lietuvos Respublikoje galiojančios specialiosios normos, taikomos esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai, skirtos neteisėtai į valstybės narės teritoriją patekusiam užsieniečiui, yra suderinamos su tarptautinės apsaugos prašymams taikomu Europos Sąjungos teisiniu reguliavimu. Todėl atsakant į Teisingumo Teismui pateiktus klausimus Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicija visų pirma bus siekiama paaiškinti ir akcentuoti priežastis, nulėmusias tokio teisinio reguliavimo poreikį, ir nuostatų tikslus. Taip pat bus siekiama pabrėžti, kad Europos Sąjungos teisėje šiuo metu nėra tinkamo reglamentavimo, skirto ekstremaliųjų situacijų suvaldymui, esant organizuotiems dideliems nelegalios migracijos srautams, ką įrodo ir Europos Komisijos pateiktas Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl laikinųjų skubios pagalbos priemonių Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos naudai, todėl valstybės narės, perkeldamos ir įgyvendindamos galiojančias direktyvas, turi šias nuostatas pritaikyti susiklosčiusiai geopolitinei situacijai.

Dėl 1 klausimo. Teisingumo Teismui pateiktu pirmuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar pagrindinėje byloje taikytinos nacionalinės teisės normos, pagal kurias esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai, neteisėtai į valstybės narės teritoriją patekusiam ir joje neteisėtai esančiam užsieniečiui iš esmės nesudaroma galimybė pateikti tarptautinės apsaugos prašymo, yra suderinamos su Direktyvos 2013/32/ES 7 straipsnio 1 dalimi, siejant ją su Direktyvos 2011/95/ES 4 straipsnio 1 dalimi.

Atsakant į Teisingumo Teismui pateiktą pirmąjį klausimą siūloma laikytis pozicijos, kad Lietuvos Respublikoje galiojantis teisinis reguliavimas, susiklosčiusi administracinė ir teisminė praktika sudaro galimybes visiems užsieniečiams – tiek atvykusiems teisėtai, tiek ir neteisėtai, pateikti prašymus suteikti prieglobstį. Vadovaujantis tiek iki 2022 m. sausio 1 d. galiojusių teisiniu reguliavimu, tiek ir po šios datos įsigaliojusiais pakeitimais prašymas suteikti prieglobstį

pateikiamas Valstybės sienos apsaugos tarnybai pasienio kontrolės punktuose ar tranzito zonose, Migracijos departamentui Lietuvos Respublikos teritorijoje, kai į Lietuvos Respubliką užsienietis atvyko teisėtai, arba užsienio valstybėje – užsienio reikalų ministro nurodytose Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose. Tokiu būdu Lietuvos Respublika pasinaudojo Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta galimybe reikalauti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų pateikti asmeniškai ir nurodytoje vietoje. Be to, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, atsižvelgusi į užsieniečio pažeidžiamumą ar kitas individualias aplinkybes, gali priimti užsieniečio, neteisėtai kirtusio Lietuvos Respublikos valstybės sieną, prašymą suteikti prieglobstį, o kriterijai užsieniečio pažeidžiamumui įvertinti yra įtvirtinti Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakyme Nr. 1V-131 „Dėl Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabose bus akcentuojama, kad tuo atveju, jei neteisėtai atvykęs užsienietis esant sulaikymo pagrindams yra sulaikomas valstybės viduje, Valstybės sienos apsaugos tarnyba dėl užsieniečio sulaikymo ilgesniam nei 48 valandų terminui turi kreiptis į teismą. Remiantis susiklosčiusia praktika, bylos nagrinėjimo teisme metu užsienietis gali pateikti prašymą suteikti prieglobstį ir tokie prašymai yra registruojami. Atitinkamai atsakant į pirmą klausimą Teisingumo Teismui bus teikiami tokios susiklosčiusios praktikos pavyzdžiai. Akcentuotina, kad iš esmės tokia praktika atitinka Teisingumo Teismo byloje C-36/20 PPU pateiktą išaiškinimą, pagal kurį „teismas, į kurį kreiptasi, kad jis priimtų sprendimą dėl neteisėtai šalyje esančio trečiosios šalies piliečio sulaikymo siekiant jį grąžinti, yra viena iš [Direktyvos 2013/32/ES 6 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje] nurodytų „kitų institucijų“, kurios gali gauti tarptautinės apsaugos prašymų, tačiau pagal nacionalinę teisę nėra kompetentingos juos registruoti.“ Atsižvelgiant į tai, prašytojo teisės yra apsaugotos pagal Direktyvos 2013/32/ES 7 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

Dėl 2 klausimo. Antruoju Teisingumo Teismui pateiktu klausimu siekiama išsiaiškinti, ar nacionalinis teisinis reglamentavimas, pagal kurį, esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai, prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikomas vien todėl, kad jis į Lietuvos Respublikos teritoriją atvyko neteisėtai kirsdamas Lietuvos Respublikos valstybės sieną, yra suderinamas su Direktyvos 2013/33/ES 8 straipsnio 2 ir 3 dalimis.

Atsakant į šį klausimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei bus siūloma laikytis pozicijos, kad Lietuvos Respublikoje galiojantis teisinis reguliavimas esant įvestai karo padėčiai, nepaprastajai

padėčiai ar dėl masinio užsieniečių antplūdžio paskelbtai ekstremaliajai situacijai neprieštaruja Europos Sąjungos teisei, nes pagrindas sulaikyti prieglobsčio prašytoją tais atvejais, kai jis neteisėtai kirtu Lietuvos Respublikos sieną, atitinka individualaus kiekvieno atvejo vertinimo reikalavimą ir jis nėra savitiksliis kadangi sietinas išimtinai su nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimu. Todėl atitinka Direktyvos 2013/33/ES 8 straipsnio 2 dalį ir 3 dalies e punktą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabose bus nurodyta, kad Valstybės sienos apsaugos tarnyba dėl užsieniečio sulaikymo ilgesniam nei 48 valandų terminui turi kreiptis į teismą. Vadovaujantis tiek iki 2022 m. sausio 1 d. galiojusia Įstatymo redakcija, tiek ir po šios datos įsigaliojusiais pakeitimais, Įstatyme yra įtvirtinta galimybė, bet ne imperatyvas užsieniečių sulaikyti, jei jis į Lietuvos Respublikos teritoriją atvyko neteisėtai kirsdamas valstybės sieną. Todėl teismas, vertindamas sulaikymo pagrindą, turi visas galimybes kiekvieną atvejį įvertinti individualiai ir skirti tiek sulaikymą, tiek ir alternatyvią sulaikymui priemonę. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabose taip pat bus pažymima, kad specialiųjų nuostatų, skirtų nepaprastosios padėties situacijai Lietuvoje, tikslas naudojant nepaprastąsias priemones pašalinti dėl masinio užsieniečių antplūdžio susidariusią grėsmę visuomenės rimčiai. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublika deda visas pastangas apsaugoti Europos Sąjungos išorinę sieną, užkirsti kelią neteisėtam sienos kirtimui bei neteisėtai antrinei migracijai Šengeno erdvėje. Esant nepaprastajai padėčiai dėl masinio užsieniečių antplūdžio reikalingos papildomos priemonės, padedančios išvengti grėsmės nacionaliniam saugumui ir viešajai tvarkai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės pastabose bus atkreipiamas dėmesys į tai, kad pareiškėjas pagrindinėje byloje ne tik kad nesiekė pasinaudoti galimybėmis pateikti prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, bet tikslingai neteisėtai keliavo tikslo valstybės (Vokietijos Federacinės Respublikos) link. Todėl, kaip ir nurodyta LVAT nutartyje, pirmosios instancijos teismas leido jį sulaikyti atsižvelgiant į tai, kad yra pagrindas manyti, jog užsienietis gali pasislėpti, siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos, o LVAT nutartimi pareiškėjui skirta alternatyvi sulaikymui priemonė – apgyvendinimas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje ar kitoje tam pritaikytoje vietoje nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje. Tad šios aplinkybės patvirtina, kad sulaikant užsieniečių vertinamos individualios sulaikymo aplinkybės, įskaitant ir užsieniečio keliamą grėsmę.

Lietuvos Respublikos pozicijos rengėjai

Lietuvos Respublikos poziciją byloje *Valstybės sienos apsaugos tarnyba, C-72/22 PPU*, parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės vyriausioji patarėja Viktorija Vasiliauskiene (tel.: 8614 31340, el. paštas: viktorija.vasiliauskiene@tm.lt).